

min Opfattelse være et Slags Præjudicat for, at Sorø Skole fremtidigt skal dele knappe Kaar med de lærde Skoler, og da jeg ikke kan indsee, at en saadan Fremgangsmaade vilde passe til disse to Institutioners ganske forskellige Formuesforhold, er det, at jeg har deeltaget i at stille det omtalte Endringsforslag. Ligesom de lærde Skolers Finantser slet ikke forbedres ved, at der betales højere Contingent i Sorø — deraf have jo de lærde Skoler ikke den mindste Indtægt — saaledes kunde dette paa den anden Side være til Skade for Sorø Skole, ikke blot med Hensyn til Contingenterne, men ogsaa i andre Retninger. Det, man vil opnaae, ved at forhøje Skolepengene i de lærde Skoler, er at skaffe disse større Indtægter; men det forøgede Contingentbeløb, der vilde komme ind i Sorø, gaaer jo til Sorø Klasse og ikke til de lærde Skoler; disses Underbalance vilde derfor vedblive at være lige stor, om der end indførtes en nok saa stor Forhøielse i Contingentet for Eleverne i Sorø. Derfor troer jeg, at den ærede Minister ved at undersøge denne Sag nøiere vil opnaae den Indsigt, at denne „bydende Nødvendighed“, for at forøge Indtægterne for de lærde Skoler ikke kan overføres paa Sorø, thi han kan ikke derved gjøre de lærde Skolers Klasse suftere. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) har anthydet et nyt Formaal for Sorø. Jeg troer, at den Fremtid, hvori et saadant Formaal skulde fyldestgøres, ligger meget fjernt, thi alle de forskellige Indretninger, der er komne ind paa Sorø Academies Budget, ere istand til at fortere Sorø Academies Overskud og meget Mere til, dersom det var at faae; Følgen vil altsaa blive, at man kun netop vil lade Sorø Skole bestaae og friste Livet. Nu kan man ikke ganske slaae den ihjel, thi Enhver vil visnok være enig i, at der neppe er nogen Skole, som i de sidste 20 Aar har leveret bedre Studenter i Henseende til sædelig og intellectuel Uddannelse, end netop Skolen i Sorø. Jeg troer, at man kan sige dette, og at det i Almindelighed er sagt som et sandt Eftermæle for den uds afdøde mangeaarige Director. Men naar denne Skole saaledes fremfor og bedre end mangan anden Skole har opfyldt sin Bestemmelse, er

der virkelig ikke nogen Grund til Kniberi imod den eller til ved en Fevnsførelse med de lærde Skolers Fattigdom at lade, som om ogsaa Sorø Skole var fattig og stod paa Veien til at maatte lukkes, fordi den ikke havde Noget at betale sine Lærere med.

Den Forhandling, der har fundet Steb angaaende Seminarierne, nøder mig til at komme tilbage til dette Spørgsmaal. Jeg har ved anden Behandling omtalt Blaagaards Seminarium, og jeg skylder den ærede Cultusminister et Svar deraf. Endvidere er jeg igaar kommen i Gjæld til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Steen), der med en sjelden Opmærksomhed anvendte en Times-tid paa at omtale dette Seminarium. Jeg skal skjælnu mellem den ærede Minister og det nævnte ærede Medlem; deres Forebrags forskellige Bestaffenhed forbyder mig i mindste Maade at blande dem sammen. Den ærede Minister gif egentlig ikke ind paa det, som jeg ønskede at faae fremmet. Mit Duffe var at faae prøvet, om ikke Examina og Uddannelsen ved de private Seminarier kunne maale sig med Statsseminariernes. Til den Ende omtalte jeg Nedsættelsen af en Examenscommissiøn. At Sligt er gjørligt, derom nærer jeg ikke den mindste Tvivl, og der er allerede af den forrige Taler anthydet en Maade, hvorpaa en Begyndelse med en saadan fælles Examination kunde stee. Jeg bebreidede Cultusministeriet — ikke den nuværende Cultusminister, thi det er skeet, inden hans Bestyrelse indtraadte — men Ministeriet, at det, istedetfor at fremme en fælles Examination for Seminarierne, de private og de kongelige, paalagde Forstanderen for det private Seminarium at betale særskilt for Examens Afholdelse. Den ærede Minister vilde sjerne denne Bemærkning dermed, at den private Seminariebestyrer lod Eleverne betale Beløbet. Jeg kunde naturligtviis dertil svare: Ja, det er begribeligt; hvem skulde ellers betale, naar det ikke til Skyende og Sidst blev Eleverne? Men jeg vil gjøre opmærksom paa, at det forholder sig ikke saa, og at baade den ærede Minister og det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds, til hvem jeg nok skal komme tilbage, ogsaa med Hensyn til dette Punkt tage aldeles feil. Eleverne betale ikke